

Om indsamling af løbebiller (Col., Carabidae) især under tang.

Af
F. Bangsholt.
Gåseholmvej 19, Herlev.

I litteraturen ser man ofte anført »under tang ved stranden« som oplysning om, hvor en art kan findes. Fra 5. til 12. juni 1964 var Gønget, Kornerup og jeg på Bornholm, og vi samlede flere af dagene især under tang på stranden ud for Blykobbe plantage, for om muligt at finde nogle af de mange sjældne arter, der er kendt fra denne lokalitet. Det var tørt og varmt vejr i hele perioden.

Den første dag samlede vi under tang, der lå i tre opskylslinier med nogle meters mellemrum. Under tangen i de to linier, der lå længst borte fra havet, var der så at sige ingen dyr og slet ingen Bembidier. I den linie, der lå nærmest, ca. 5 meter fra vandet, var der derimod mange især små arter bl. a. *Bembidion transparents*, der er meget sjælden og kun fundet på Bornholm. De nærmest foregående dage havde det været en del blæst og regn, og tangen havde i denne opskylslinie ikke ligget ret længe. Sandet under tangen var endnu temmelig vådt, således at der her var en høj luftfugtighed.

Nogle dage senere undersøgte opskylslinien nærmest vandet påny, men nu var tangen næsten udtørret, og der iagttoges kun *Dermestes szekessyi*, *D. lanarius* samt større arter som f. eks. *Brosicus cephalotes*, *Amara convexiuscula* og *Pterostichus melanarius*. Tæt ved selve vandkanten lå enkelte udtørrede tangklatter, der var ganske blottet for dyreliv. Senere på dagen blæste det imidlertid noget op, og i den smule tang der nu blev skyllet ind, fandt jeg ved at kravle langs vandlinien mange dyr bl. a. i antal *Bembidion gilvipes*, *B. assimile*, *B. transparents*, *B. quadrimaculatum*, *B. doris*, *B. articulatum*, *Badister peltatus*, *B. dilatatus*, *Euro-*

philus gracilis og *E. thoreyi*. Det iagttoges, hvordan mange af arterne kom flyvende til og fra, og man må gå ud fra, at det skete ganske frivilligt, og at dyrene formentlig blev tiltrukket af de forskellige ilanddrevne fødeemner. Kun *Bembidion gilvipes* og *B. transparens* angives, ifølge Victor Hansens »Fortegnelse over Danmarks biller«, at forekomme ved strandbredder. Om de øvrige var at finde her på grund af vandets ringe saltindhold, 0.8 % ved Bornholm, skal være usagt.

Jeg samlede iøvrigt også på spredt bevokset sandbund ved udløbet af Blykobbe å kun ca. 70 meter fra havet. Men ingen af arterne her bl. a. *Bembidion varium*, *B. obliquum*, *B. bruxellense*, *B. femoratum*, *B. fumigatum* og *B. genei* var at finde ved selve strandkanten.

Det er givet, at mange arter under sværmning kan blive slået ned på stranden og derfor tilfældigt kan findes under tang. Men mange og måske størstedelen af de her nævnte arter lever i alt fald på Bornholm også normalt ved stranden. Er der opskyllet endnu ikke udtørret tang, opholder sikkert både de aktive og ikke aktive dyr sig under denne tang, således at der herved opstår en vis koncentration, der gør det meget lettere for samlere at finde dyrene. Sandet under tangen virker tilmed ligefrem som en sigtebakke. Er der ikke nylig ilanddrevnen tang, og har det været tørt vejr et stykke tid, graver dyrene sig formentlig ned i sandet, og så kan det være som at lede efter en nål i en høstak at finde arter, der optræder i mindre antal.

På en ekskursion sammen med Kornerup til Skallingen i dagene fra 22. til 28. maj 1955 konstaterede vi iøvrigt et lignende forhold. Her var der et meget stort antal arter i opskylslinierne de første dage, men efterhånden som udtørringen tiltog, forsvandt først de små og efterhånden også de større arter.

En arts sjældenhed registreres ofte kun i forhold til, hvormange ekspl. der bliver fundet, og for arter der ikke optræder i større antal er dette til en vis grad afhængig af hvilke indsamlingsmetoder, der kan bringes i anvendelse. Når mange sjældnere løbebiller ofte findes under sten, kan det hænge sammen med, at det er meget lettere på et givet areal at vende et begrænset antal sten, fremfor at skulle lede efter dyrene, som regel ved sigtning, under de enkelte planter. Ved Jægerspris Nordskov har jeg f. eks. fundet mange gode arter ved ligefrem at lægge sten ud på et mindre areal, hvor jeg tilfældigvis ved sigtning opdagede, at disse arter

forekom, og jeg har så kunnet gå og »malke« under disse sten flere søndage efter hinanden.

Summary.

Notes are given on the collecting of Carabidae under seaweed on seashores, especially of the island of Bornholm in the Baltic Sea. Still moist seaweed contained a number of species formerly not noted as occurring on seashores in Denmark. This might be explained by the low salinity of the seawater around Bornholm.
